Ч. 179. (350). Львів, Пятниця, дня 21. липня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих територіях 4 коп.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Ціна передплати у Львові:

За рік	18·— К.
„ пів року	9·— „
„ чверть року	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

За рік	24·— К.
„ пів року	12·— „
„ чверть року	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В інших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймають ся лиш оплачені, а звертають ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово" продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: Львів, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси [illegible] 50 сот.

За послідні дни.

Послідні, иноді дуже нагальні бої на російськім фронті роблять вражіне, що пересунене ворожих військ вже мабуть покінчене. На всякий случай покінчене воно в области Луцька, де ґенерал Калєдін спрямував проти Лінсінґена незвичайно сильні удари. Що правда, частина нашого фронту на схід від Горохова мусіла подати ся взад, та Росіянам не стало вже сил, щоби відбити флянковий удар Німців. В наслідок того й пересунене наших становиськ поза Липу відбуло ся супокійно, без перешкод.

Великі втрати, які армія Брусілова потерпіла в червневих і липневих битвах, не остали без впливу на загальне положене. Щоби їх доповнити, треба було чимало часу і матеріялу. Що все те діє ся в Росії, не конче складне, свідчить хотьби подія, що збираюча ся в Бесарабії армія все ще не готова, щоби зайняти становиска на якім небудь боєвім відтинку. Вислідом того проволїкання являють ся припадкові, тут і там підприйняті стараня Росіян, які доси не довели до ніяких позитивних успіхів.

Та у військових російських кругах голосять, що вже в найблизших днях буде обновлена офензива на цілім австрійсько-німецькім фронті. На послідній воєнній раді мало прийти до острої перепалки між Брусіловом і Куропаткіном, який перестерігав перед новою офензивою, коли міжтим Брусілов домагав ся її конечно.

Представники Англії і Франції поперли горячо Брусілова, жадаючи, щоб офензиву ведено далї без огляду на втрати.

Про положене на російськім фронті.

До „Neue Freie Presse" пишуть:

Росіяни в зайнятих областях Буковини і притикаючої Східної Галичини так замкнули ся, що лиш дуже мало вістий може до нас дійти. Також до Румунії доходить мало можливих вістий. Тому всї надходячі з Румунії донесеня треба принимати з великою осторогою.

Під військовим зглядом не зайшли в послїдних днях ніякі особливші події, бо Росіяни дбають тепер про сполучене військ, переґруповують війська напротив румунської границї, а крім того зайняті тепер виповнюванем повставших в наслідок великих втрат люк.

Наш наступ в долині Молдави мав корисний успіх, ціль підприйнятя цілковито осягнено. Неприятель поніс дуже тяжкі втрати і втратив велике число в полонених.

Від чотирох днів відновлюють Росіяни проби перебити ся на височині Капуль і стаднині Лучіна. Їх ціль ясна: Хотять очевидно так, як в грудни 1914, через долину Кірлїбаби вдерти ся до місцевости Кірлїбаба, щоби дістати ся на державну дорогу, яка провадить на полудневий схід від Кірлїбаби вздовж Золотої Бистриці через Ціоканешті і Якобени з заду за просмиком Мештканешті і щоби також замкнути довозову дорогу, яка на захід від Кірлїбаби провадить через Рутунду. Натрафив одначе російський плян на зелїзний опір австрійських військ оборони краєвої і мимо висланя величезних мас піхоти та небувалих втрат не вдалось так, як в грудни 1914 р. вдертись до Ціоканешті.

Вчера пополудни знова атакували два російські полки на височині Капуль. Штурмували вони пять разів; наступи їх зломано одначе перед нашими перешкодами, де лежить більше, як 400 російських трупів, а крім того богато ранених. Під тепер приловлюємо богато заґублених Росіян.

На наші позиції на височинах між горішньою долиною Прута а долиною Чорного Черемоша наступали знова Росіяни з великими силами, одначе всюди їх відперто. Також на узгірях на захід від Прута атакували завзято на просторі на полудне від Микуличина.

На стрімких скелистих узгірях Явірника підійшли вони до наших висунених вперід стеж, які по сповненю своєї задачі подали ся по приказови на наші головні становиска. Дальші російські наступи відперто з втратами для них.

На північ від Днїстра не відновлювали вчера Росіяни своїх наступів. За те доносять про смілі, богаті в успіхи виправи наших стеж на фронті над Коропцем.

На полудневій Волини могли наші війська без перепон зі сторони ворога, який нигде сильнїйше не напирав, зайняти нові становиска над Липою.

На прочій части фронту ґрупи військ Лїнсінґена продовжали Росіяни свої звичайні наступи, всюди одначе їх легко відперто. Над Стоходом, як також на північ від Припети наступив в боях застій, як і в попереднім тижни.

Із дневника полоненого.

(Далї).

Кумедно якось робить ся, дивлячись на людий, котрі зібравшись гуртом, неначе випукують звіря, показуючи один одному в яр, що мов туди стріляй, там вони є.

Але почали ми збиратись на дуже круту гору; люди звісно змучені не могли всі разом зібратись на гору, але всевидяще око командирів вгледіло таких і розуміючи по свойому, такі випадки почали нагороджувати самопалами. Тут я побачив свідомість нашого начальства, котре старають ся зберегти сили, де нічого не погрожує, а веде відкрито військо там, де кождої хвилї загрожує смерть.

Пройшли ми з версту за ту гору, брочкаючись по пояс, а той по шию в снігу. Видно було, як по кілька душ тікало австрійців з одної деревні в другу. Що хвилї чути було згуки гармат, то з тоге, то з другого боку. Чудно якось, ще ніякогісенького страху. Ідеш собі мов нічого тоге й нема, мов те, що кругом тебе робить ся, тебе не торкаеть ся...

Стало смеркати і нас повернули назад. Був страшенний холод і ні однієї хвилини не можна встояти на одному місці. Нас повели в деревню і немов важка каменюка звалилась з пліч. Я уявляв собі, що нас заведуть в теплу хатину і можна буде хоч на годину забути всенький той тягар, але нас одвели в стару стодолу. Ми і сьому були раді. Вкутавшись добре з товаришами, ми кріпко заснули, тільки, що К... нічю від корчів плакав мов дитина.

Ранок був як і завше: ще досвіта ми похльобали снідане, починають строїти і строять та рівняють, аж поки командир благоволять вийти і потім ждуть приказу баталїонного вирушати. Так було і тепер. Рівняли нас аж до одинайцятої години. Аж о одинайцятій годині нас вивели з тої оселї, де ми ночували...

По шляху неначе комашня снували ся люди, там несли мерлого, чи скалїченого, там вели полонених, там командирі вели полонених, там командирі вели москалїв, викрикуючи одноманїтно слова команди, там артілєристи перевозили гармати, а над сїєю метушнею здоря розривались шрапнелї. Щораз дріжиш за своє житє, як почуєш згук рвавшого ся знаряду, то якось механїчно закриваєш ся рукою, неначе справдї сим маєш захистити своє житє.

Нас повели на гору, і тільки що розставили в один ряд, як між нас посипались шрапнелї, та тільки ми були розставлені рідко і тілько шкоди зроблено, що кількох поранило. Ф... при одним згуці гармати падав на землю, за що був нагороджений руганиною командира. Значить, не смій зберігати своє житє. Так ми дібрались до другої деревні і там зістались ночувати.

Ще було рано і я пішов по хатах шукати чи не знайду що зїсти. Зайшов у хату і мене страшно вразила бідність сієї хатини. Здоровенна хата, проти дверий стіл, піч, а кругом лавки, в кутку скілька гарбузів, — от і вся обстанова хати. На печі сидів сивий дідусь і кількоро дітий, на лаві сидів молодий чоловік видно хозяїн, а біля печі сидїла молодиця. Вони були дуже вбого одїті. Я спитав, чи нема чого продати зїсти. Вони, спасибі, дали менї капусти з картоплею і шклянку молока. Я вийняв гроші, хотів заплатити, але вони не взяли, тілько довго роздивлялись на наш півкарбованець. Дідусь почав жалїтись на своє гірке житє. Сумне то було оповіданє. Вийшов я звідтіль з дуже сумним настроєм.

Скрізь поміж хатами снувались москалї і таскали, дещо попали, муку, кури, гуси, картоплю, крупи. Я зайшов до одної хати. Мешканців там не було. Видно було, що хазяїн був заможний. Куди не глянь, все було перевернуто до гори корінем. Ох тяжкі картини! А все через той проклятий голод, який не покидає москалїв за весь час війни. Наші салдати роблять ся таки справжнїми звірями. Не будь в Галичині картофлї, прийшло ся б наложити головою з голоду, хоч під час морозів вже пухли, не ївши!...

(Далї буде).

Світова війна.

Турецьке звідомлене

КОНСТАНТИНОПІЛЬ. (Ткб.) Головна кватира оголошує:

З послідних донесень о успішно переведених операціях проти Італійців в Триполісі і проти Анґлійців в західній части Египту, показує ся, що тамошніми підприниятями музулманських добровольців кермує Неврі-бей, що має титул баші. В послідній борбі, яку звів з Італійцями в околици Місрата, а котра скінчила ся утечию Італійців, взяв він до неволі 200 офіцирів і 6.000 італійських жовнірів та здобув 24 гармат. Місрата і Дедабле в руках добровольців. Між тими точками а побережем нема вже зовсїм Італійців. В західнім Египтї зводять наші добровольці побідні бої.

Фронт в Іраку: В відтинку Фелягіє без зміни. В відтинку Евфрату виконали ми успішні напади на табори і етапові лінії неприятеля, при чім здобули 7 кораблів, навантажених живностю. Після послідного звідомленя еміра Ібн-Суд-Решіда, що проводить нашим головним силам, які оперують на просторі Недж і Зубеіра, вигнано з околиці Бассери анґлійські відділи, на які там натрафили.

Кавказький фронт: На правім крилї стрічі передніх сторожий. В центрі малі бої. На лівім крилї не було зміни.

Наші рухи наперід проти Росіян на перськім фронті розвивають ся при помочи перських „мудагіт" успішно для нас. „Мудагіт" оперують успішно проти спільного ворога і приходять нашим військовим силам з дуже цінною помочию. Наші операції в Персії стремлять одиноко до повної свободи і независимости сего краю.

В нагороду за вірність Каліфатови і визначні заслуги для Турції іменовано Ібн-Суд-Решіда, котрий в околицях Бассери і Зубеір успішно оперує проти Анґлійців, начальним вождом війск і добровольців в Недж і Зубеір. Крім того післав йому султан шаблю, вибивану брилянтами, і надав звізду ордеру Меджідже в брилянтах, а також золоту і срібну військову медалю.

Російські звідомленя.

З д. 17. липня по полудни.

Західний фронт: На Волині в околици на схід і південний схід від місцевости Свинюхи хоробрі війська ґен. Сахарова зломили опір неприятеля. В борбі коло села Пустомити (10 км. на південний схід від Свинюхів) полонили ми понад 1000 німецьких і австро-угорських жовнірів і здобули три легкі і дві тяжкі гармати, як також машинові крісі крім иньшої богатої добичі. В тих боях зранено відламком шрапнеля в ногу хороброго ґенерала Володимира Драґандрова. В околици долішньої Липи наступ наш успішно поступає вперід. Неприятель ставить там нагальний опір. В боях в тій околици полонили наші війська 226 офіцирів і 5.872 жовнірів і здобули 24 гармати, в тім 12 тяжких, як також 14 машинових крісів, дальше кілька тисячів крісів і иньший матеріял. Крім того взяли ми ще там до неволі 51 офіцирів і 2.165 жовнірів. Загальне число бранців, полонених на Волині д. 16. бм, зросло на яких 317 офіцирів і 12.637 жовнірів. Добича зросла на 30 гармат, з чого 17 тяжких 10-цт., велике число машинових крісів і множество иньшого матеріялу.

В сторону Кірлібаби на трансильванській границї обсадили наші війська ряд нових верхів.

В околици Ряґи зведено по обох сторонах сутички, що випали корисно для нас. Ми здобули ворожі рови і взяли полонених.

З д. 17. липня вечером.

Західний фронт: Цеппелін перелетів над Ряґою і кинув на ріжні части міста 13 бомб.

На Волині на лівім березі долїшної Липи випирають наші війська дальше неприятеля. Число бранців постійно росте.

На Буковині на південний захід від Кімполюнґу посунули ся відділи нашої кінниці дальше на гостинци Кірлібаба—Мармарош—Сиґот.

Тиждень ощадности в Анґлії.

Бюро Райтера доносить:

В Анґлї розпочав ся тиждень воєнної ощадности. В цілім краю проповідники по церквах взивають присутних до ощадности та підписуваня воєнної позички.

Канцлер скарбу звернув ся до предсїдателя того комітету з письмом, в якім заявляє, що цілий народ звертає очи на офензиву коаліції. Не розходить ся тут о кількаднєвну битву, але о завзяту довгу борбу, яка вимагає терпеливости! Канцлер взиває цивільне населенє, щоб приготовилось на найбільше в історії Анґлії фінансове зусилє.

Нарушенє невтральности Швеції.

Зі Штокгольму пишуть до „N. Fr. Presse":

Після найновійших донесень російське або анґлійське підводне судно торпедувало в недїлю вечером внутр шведських морських границь німецький паровець „Cyria". Паровець по кількох хвилях затонув. Залогу вратовано і перевезено на поклад шведського торпедовця „Kapella", що недалеко находив ся. Залога з 28 людий причалила до пристани Skelleftea. „Cyria" затонула на глибині 21 метрів. Видно навіть комин і машти. З „Kapell-ї" видно було, як вистрілено три торпеди, але анї з „Kapell-ї", анї з „Cyri-ї" не видно було підводного судна.

Се вже третий раз протягом короткого часу, нарушили російські кораблї шведську невтральність. На тім самім місци, де вже перед кількома днями затоплено два німецькі кораблї, затопив вчера знова російський воєнний корабель німецький торговий паровець. Шведське правительство може отже ще раз переконатись, як антант поступає з невтральними. Правительство на попередні два нарушеня сильно запротестувало. Та лиш сей протест доручено, а вже Росія знова нарушила невтральність. Доси переносили Шведи з великою терпеливостю всї ті прикрости зі сторони Росії. Та питанє, яке займе становисько шведська публична опінія супроти сеї нової обиди і чи не вичерпаєсь вже терпеливість державних мужів. Через такі події стає для малих держав війна неминучою.

Із дневних клевет.

ВІДЕНЬ. (Ткб.). З воєнної пресової кватири доносять:

Румунський дневник, відомий з русофільського настрою, помістив вістку, що в послідних боях на північно східнім фронті піддали ся три чеські полки враз з полковником, відтак словацький батальон і 30.000 Румунів, що бють ся в австро-угорськім війську.

Що дневник той не встидає ся вірити байочкам, що йому вигідні, се остаточно нікого не здивує, засмоловити однак мусить факт, що письмо, яке виходить в румунській державі, понизило в очах цїлого світа своїх земляків, що жиють в монархії, тих хоробрих жовнірів, котрі недавно знов доказали свій патріотизм і боєву хоробрість як в борбах під Asiago, так і при відпираню російських наступів під Барановичами.

Німеччина і Італія.

ЛЮҐАНО. (Ткб). В четвер або в пятницю мають вернути міністер Bisselati і ґен. Merrene з головної кватири і воєнного фронту, а міністер Carcano з Льондону до Риму, по чім полагодить правдоподібно рада міністрів важкі справи що до відносин Італії до союзників і до Німеччини. Міжтим дневники з малими виїмками лагодять спосіб, в який висказують ся о Німеччині.

На македонськім фронтї.

„Az Est" доносить з Женеви: По донесеням „Journal-у" прибуло до Солуня велике число анґлійської кінноти з Египту.

В центрі бої дуже живі, на обох крилах лиш борби стеж.

Коло Пороя завзяті бої. Спека невиносима.

В Ірляндії не втихло.

ЛЬОНДОН. Тисячу членів союза Sin Fein урядило демонстрацію в Core зі співами революційних пісень, заатакувало військо і полїцію і здемольовало вікнїи вербункове бюро. Мешкане капітана, що стоїть на чолї вербункового бюра, посмаровано мазию і заосмотрено написею: Нехай живе революція!

Італійські нагороди.

ВІДЕНЬ. (Ткб). З воєнної пресової кватири:

Розказ, який знайдено в італійських полонених, обіцює за кождого полоненого жовніра австро-угорської армії 20 лірів, за кождого підофіцира 30, а за кождого офіцира 60 лірів. Розказ той, числячись зручно з відомим загально купецьким змислом італійського народу, посуває ся в перебільшеню численю так далеко, що говорить до жовнірів: Заховуйте ся осторожно, як на полованю. Старайте ся спинити ворожу стежу і убити команданта, а сейчас решта піддасть ся. Стратите через се вправдї 30, зглядно 60 лірів за команданта, але тим лекше заробите тілько разів по 20 лірів, кілько жовнірів возьмете до неволї.

Відвагу італійських жовнірів неслушно, здає ся, цінить сей розказ не дуже високо, бо кінчить ся такими словами: А відтак ще одна користь. Против небогатьох людий, котрі вміють відповідно поступати, ворожа артилєрія не богато може зробити, а навіть до них не стріляє. Длятого нумо на полованє на Австрійців!

Розказ сей гідно стає побіч зібраних доси матеріялів, які вияснюють відносини між вождами а жовнірами в італійськім війську.

Росія і Дарданелї.

Дорогою на Штокгольм доносять: Посол Мілюков заявив в „Новоє Время": Межи Росією а союзниками істнує умова, після якої дарданельська вузина має належати до Росії. Тої умови не опубліковано. Росія однак уважає за відповідне, подати ту вістку в як найбільше урядовій формі. Сір Ґрей признав в розмові, що квестія морської вузини має для Росії таке значінє, як квестія Альзациї і Льотаринґії для Франції. Треба виступити проти того, що не ціла анґлійська преса стоїть на тім становиську. Декотрі анґлійські публіцисти уважають, що Німцям треба полишити дорогу до Малої Азії, аби оминути на будуче конфлікту з Німцями. Обовязком Росії є все і всюди підчеркувати, що квестія Дарданелїв се квестія народна російська.

„Німеччина" перед поворотом.

„Lokalanzeiger" доносить з Женеви: Як з Вашінґтону доносять, чотири американські торпедовці приневолили анґлійські кораблї заняти приписану законно віддаль від Chesapeake, де приготовляєсь „Німеччина" до повороту.

Анґлійська невдача в Мезопотамії.

До „Nürnberger Ztg" пишуть з Базилеї: Швайцарські часописи доносять з Льондону:

Як треба вносити з запиту в анґлійській палаті льордів, положенє Анґлійців в Мезопотамії стало дуже критичне і грозить велика небезпека капітуляції війська під Тиґром. Для облекшеня Анґлійцям розпочали Росіяни в Мезопотамії знова свої наступи.

Нова російська позичка.

Часописи подали вістку з Петрограду про корисний перебіг переговорів між російським міністром фінансів Барком з одної сторони, а провідниками француського міністерства фінансів і анґлійського скарбу з другої. Баркови удалось одержати 6 міліярдів рублїв позички на заплаченє достав і на покрите иньших видатків.

Шість міліярдів рублїв се майже 15 міліярдів корон або більше як 600 міліонів фунтів, отже тілько, кілько принесла третя німецька воєнна позичка, якої вислїд зробив всюди таке велике враженє. Анґлія за цілий час війни позичила всїм своїм союзникам лиш 420 міліонів фунтів, Франція лиш міліярд франків. Всї кредити Анґлії і Франції для всїх союзників не виносять отже доси й пів міліярда фунтів; теперішня російська позичка перевисшиаб отже за одним разом всї ті позички за два роки війни. Як що се донесене справдить ся, то буде се шести-міліярдо-рублева позичка найбільшою позичкою, яку колинебудь уділено.

Переважаючу часть треба буде ужити на заплачене замовлень, які Росія поробила на теперішну офензиву. На узброєнє нового війська починено покупи в Анґлії, Америці, Франції і Японії, які з нової позички заплатить ся. Готового гроша не буде—здає ся—міг п. Барк принести з тої кольосальної кредитної операції до дому. Одержить лиш від своїх доставців позаплачувані рахунки, позбуде ся довгів, а тим самим буде фінансово уможливлене дальше веденє війни.

Ріжні вісти.

РИМ (Ткб.). Поборових з літ 1882 до 1888, приналежних до рекрутації маринарки, котрих перед тим признано неспосібними, покликано до нового провірення, а в данім разі до безпосередного вступленя до служби.

ЛЬОНДОН (Тбк.). Аґенція Лльойда доносить з Мальти: Підводне судно затопило анґлійський паровець „Вірджіні“ (4279 тон). 47 людий з залоги прибуло до Мальти. 6 з них ранених привезено до шпитала. Першого офіцира нема.

ЛЬОНДОН. Задля браку бензини ограничено службу льондонських автомобілів.

ЛЮҐАНО (Ткб.). „Стампа“ доносить: Фабрика пороху в Bergo Franco di Irea вилетіла в ночи в воздух. 13 осіб згинуло, 24 ранених, переважно тяжко.

БЕРНО (Ткб.). Париські дневники доносять: Слідство виказало, що причина пожару замку в Татоа не була случайна.

ВАШІНҐТОН (Ткб.). Секретар стану Ґрей виготовив до Сполучених Держав ноту, в котрій не годить ся на доставу Німцям і Австро-Угорщині американських артикулів Червоного Хреста і лічничих. Ґрей перечить, будьто би блькада, яку союзники урядили, противила ся женевській конвенції, котрої постанов Анґлія завсїгди придержувала ся. Нема причини до припущеня, що в Німеччині і Австро-Угорщині бракує артикулів Червоного Хреста. Правдоподібно є як раз противно. В разі однак, як би того рода артикулів було мало, то виходить се з факту, що центральні держави уживають матеріялу, яку входить ту в численє, до иньших цілий і одержувані матеріяли обертають на военні цїли. Длятого англійське правительство не може творити такого прецеденсу, яким було би утворене надзираючого комітету, як то пропонує американський Червоний Хрест.

Зі старої літописї*).

15 лютого.

О радість! Із Відня по праці важкій
Вертають ся руські люди
Несуть для народу три міхи надій
І дірочку: „Якось то буде“.

1 марта.

Гурра! Ось весна! Починає ся март,
А для Поляків „ґоржкі жалї“.
Побачили бідні, що все те був жарт,
Що „Rząd sprzyja nam“ і так далї.

3 марта.

Про тее-ж унїверсітетський сенат
Лад робить, неначе навмисне.
„Про руські виклади прийшли споминать?
І овшім, будуть, як рак свисне“.

21 марта.

Новинка! Ясеньский кричить з Раштовець;
Щоб Польщу збудувати,
А Руси зробити остатній конець,
Мазурами Русь заселяти.

22 марта

О, пане Ясеньский, не дуже кричи!
Широка та Русь, небоже!
Хоч всїх ти Мазурів сюди перемчи,
Се Русь задушити не може.

30 марта.

Сегодня, як знаєте, „перший Апріль“,
Чи маю здурить вас стихом я?
Ой доля нас дурить так тяжко дотіль,
Що жарт уважав би гріхом я.

27 мая.

Es reiten drei Reiter з райхсрату до нас.
Ох, тож то везуть нам потіхи!
Везуть для гарбованя шкір конорвас,
Надїй струпішілих три міхи.

7 червня.

Де боре ся церков, там в номіж її Бог
Шле чуда і знамена дивні;
Де боресь опушка, там з підступом в двох
Пародії творить противні.

8 червня

Ось у Станїславові pater хотів
Недужу лїчити, нївроку,
Лїчити чудесно, значить, без лїків,
Тай дав малинового соку.

12 червня.

„Ратунку! Ратунку!“ Міліони кричать.
Ґазети кричать; „Реґуляції!“
Ось з Відня три тисячі гроший імчать:
„Ратуй ся сам краю з руїнації!“

*) Зеркало 1884.

Іван Франко.

НОВИНКИ.

— **Відзначенє Українця.** Екзекутор податковий Микола Грицик дістав срібний хрест заслуги з короною на стяжці медалї хоробрости.

— **Поляки у царя.** З Петрограду доносять до Копенгагена, що в найблисшім часї приймє цар представників польських послів до думи та сенату на довшім послуханю.

— **Нове угорське сторонництво.** Нове сторонництво независимости і р. 1848 оголосило програму, в якій сказано, що сторонництво стає на становиську персональної унії, шануючи притім усталені в прагматичній санкції зобовязаня до спільної оборони. Дальше домагає ся програма самостійної угорської армії та будучої військової орґанїзації на підставі армії гонведів та загального ополченя, яка розуміє ся може бути зорґанїзована лиш на народних основах. Дальше жадає програма загального виборчого права, привернення свободи преси, законного забезпеченя права стоваришеня і згромаджень, самостійної цлової области, осібного угорського емісійного банку, санації нездорового розділу земської посїлости. Що до Хорватії та Слявонії, сторонництво бажає вдержати братерські взаємини до тих країв.

— **Спільна нарада міністрів.** Дня 18. с. м. відбулась в Будапешті довша конференція обох правительств та фахових референтів в господарських справах. Має прибути також міністер публичних робіт Трика.

— **Практичні курси у віденській рільничій академії.** При академії рільничій у Видни орґанїзує ся 5-місячний курс практичний для інвалїдів-офіцирів, вдів по офіцирах та взагалї для тих, які мають який-небудь контакт з рільництвом. Курс розпочинає ся дня 20. жовтня, а кінчить ся в половинї марта 1917 р. Оплата виносить 100 кор.

— **Цариця на засїданю.** „Vossische Ztg“ містить сензаційну вістку, яка свідчить про неправдивість дотеперішних донесень про здоровлє цариці. Вона уташувала недавно свому мужеви в подорожи на фронт, перебувала якийсь час в Одессї, а тепер займає ся живо добродійними справами. В тім зглядї доносить петроградська телеграфічна аґенція: Під особистим проводом жінки царя Олександри відбулось засїданє найвисшої ради в Зимовім двірци. На диспозиційний фонд призначено ради 15 міліонів рублів.

— **Річний ярмарок в Липську,** на який зїзджались перед війною купці та торгівники цілого світа відбудеть ся сего року в часї від 27. серпня до 17. вересня.

— **Еміґрація жидів до Малої Азії.** Вже давнїйше завязалось було за ініціятивою дра Носїґа товариство, яке мало старатись еміґруючими з Польщі, Литви та України жидами кольонїзувати широкі области в Азії. Після найновійшого пляну кольонїзація буде звернена до Малої Азії, в области Баґдаду, куди буде доходити проєктована зелїзниця, що получить Берлін з далеким сходом. Тут отвирають ся великі вигляди на торговлю і промисл. Товариство буде здовж зелїзниці закуповувати землю в цїли поселюваня на ній жидів. Турецьке правительство згодилось вже на предложенє дра Носїґа, який подарував султанови три санїтарні зелїзничі поїзди. Султан відзначив Носїґа високим ордером.

— **Відвідини в шпиталях.** Після розпорядженя Міністерства внутрішних справ відвідини хорих ві всїх цивільних шпиталях дозволені лиш тим, які викажуть ся лїкарською посвідкою, що від почину війни були щіплені, зглядно ревакціновані, від віспи.

— **Не буде свят.** На конґресї фахових товариств в Льондонї, на якім було 300 послів, що репрезентували понад 2 міліони робітників, ухвалено знесене свят до кінця війни. „Нашір, з яким тиснемо на ворога“ — мотивував міністер муніції — „не повинен ні хвильки перестати. А на те треба без перерви доповняти муніцію. Тому цїлий нарід повинен зречи ся всїх свят, аж доки побіда не буде осягнена“. Пропозицію прийнято.

Сидір Мидловський.

Дня 18 липня помер у Львові емеритований старший радник кр. суду в Тернополи Сидір Мидловський. Покійник родив в р. 1854 в Станиславівщинї. По скінченю ґімназії вступив до українського театру, що оставав тодї під дирекцією Молєцького, та небавком вернув на унїверситет, а опісля вступив до судової служби. Свою любов до рідної сцени зазначив ще й написанєм кількох сценїчних творів, між якими мельодрама „Капраль Тимко“ мала свої добрі часи і свою славу головно завдяки гарній музиці В. Матюка. Кромі того написав оперету в 3 діях „Нещасна любов“, прольоґ „Інвалїд“ та переробив з польського народню песу п. з. „Нашi переселенцї“. По переходї на емеритуру осів у Львові і тут пережив послїдних пару лїт, між тим і московський наїзд. Був все щирим другом українського театру. Львівська громада знала тиху, гарну й поважну стать покійника, що не минув ніякої вистави, концерту ні свята. Був се виїмково симпатичний тип, що шукав в житю краси, спокою і над все любив штуку. В послїднім році був іменований членом виділу Ставропиґійського інститута. Вмер при ул. Глубокій ч. 1. переживши 62 лїт. Похорони відбули ся в четвер о год. 2 по пол. В. й. п.

Лягли головами.

Іван Волощак, матурист перемиської ґімназії, однорічний доброволець 89 полку піхоти родом з Яворова, поляг в бою на Волинї в Кольонії ямпівській, де його й поховано.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, дня 21. липня 1916.

Нинї: 21. липня гр.-кат. Прокопа, рим.-кат. Пракседи.

Завтра: 22. липня гр.-кат. Панкратія, рим.-кат. Марії М.

○ Зі Самаританської Помочи. Засїданє Комітету відбуде ся в суботу 22 липня о год 7.

○ Вп. П. Алиськевичі місто повідомлень про вінчанє їх доньки зложили 50 кор. на сирітський захист в Перемишли.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 20. липня 1916.

На російськім фронтї.

На Буковинї і на північний схід від просмика Прислок не зайшло нічо важного.

Коло Жабя і Татарова боєва діяльність тривала також і вчера о рівнім напруженю.

На галицькім фронті на північ від Зестерс (?) місцями сутички передних сторожий.

На Волині німецькі війська відперли ворога на захід від низини що тягнеть ся на північ від Звиняча.

В закруті Стоходу, на північний схід від Кашівки австро-угорські відділи заскочили висунений вперід російський шанець.

На італїйськім фронтї.

Боєва діяльність в загалї була мала. Лиш деякі відтинки тирольського східного фронту та каринтійської граничної области були хвилями в значнїйшім огні ворожої артилєрії.

На балканськім фронтї.

Над долїшною Воюсою сутички. Залога одного з островів полудневої Далматії струтила італїйського летуна.

Заступник шефа Ґенерального Штабу
польний маршалок-поручник Ф. Гефер.

На морі.

В ночи з 14. на 15. с. м, наші торпедовці на середущім Адрийськім морі знищили підводне судно невідомої народности. З залог о-

бох суден нікого не можна було вратувати. Ми втрат не мали.

Дня 19. рано три італійські гідроплляни перелетіли над північною областю островів, кинули кілька бомб на місцевости та в сторону пароходів що стояли на якорі або плинули, не спричинюючи однак найменьшої шкоди.

Два самолети приневолили ми до упадку, з тих один зовсім неушкоджений забрав наш торпедовець. Летунів обох самолетів, трех офіцерів і одного підофіцира нераненних полонено.

Команда фльоти.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На східнім фронті.

Ґрупа військ ґен. Гінденбурґа:

Вчера ворог в своїх наступах підприйнятих по полудни по обох сторонах гостинця Екау-Кокак (на полудневий схід від Риґи) не мав поводженя. Він побільшив лиш свої страти.

Російські стежі і більші відділи вивідні всюди відперто.

Ґрупа військ князя Леопольда баварського:

В звязи зі значними боями ручними ґранатами в околиці Скоброви Росіяни рушили до атаку, однак їх вповні відперто.

Ґрупа військ ґен. Лінсінґена:

В закруті Стоходу, на північ від Сокуля австро-угорські війська підприняли короткий наступ, виперли Росіян з передної лінії та після пляну вернули в свої становиська.

На полудневий захід від Луцька німецькі війська знов посунули вперід становиска до загальної лінії Терешковець-Єлизарів.

Ворог збільшив свій огонь над долішною Липою і в околиці Вербену.

Ґрупа військ ґен. Ботмера:

Нічо особенно важного.

На західнім фронті.

Між морем і рікою Анкр в многих місцях значна діяльність огнева і много виправ стеж.

Англійці заатакували значними силами наші становиська на північ і на захід від Фромель. Їх відперто, а де вдалось їм війти, відкинено в протинаступі. Ми полонили понад 300 бранців, в тім много офіцирів.

По обох сторонах Соми ведуть ся нові тяжкі борби. На північ від тої ріки вони розпочались вчера по полуди від сильних англійських атаків на лісок Дольвіль, до якого ворог знов війшов.

Перед нашим протинаступом мусів він уступити, він має в своїх руках ще часть села і ліску. Нині рано на цілім фронті від ліску Форо до ріки Сом розпочались французсько-англійські наступи. Перший сильний атак зломано.

На полудне від ріки Французи два рази підприняли атак в околиці Belley, однак безуспішно, а нині рано в відтинку Estrees-Soyocourt вже три рази криваво їх відперто. З висуненого вперід рова коло Soyecourt прогнано їх в борбі на кріси.

Артилерія на обох берегах Соми розвиває як найвисшу силу.

В частях фронту в Шампанії хвилями значнійша діяльність артилерії.

Коло Арра, Перон, Бям стручено ворожі самолети, два з них зістрілили пор. Вінтгенс і Гендорф.

Пор. Гендорф, який що-йно 15. VII. як додаткове донесено струтив французький біплян на полуднє від Перон, одержав від Цісаря ордер „pour la merite“

На балканськім фронті.

Положенє незмінене.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

НОВІ КНИЖКИ.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19.